

7.3.2025

VN/12439/2023
VN/12439/2023-MMM-12

Työ- ja elinkeinoministeriö

MMM:n lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta. Lailla toimeenpantaisiin kansallisesti uusiutuvan energian (RED III) direktiivin päivittämisen yhteydessä tehdyt muutokset bioenergian kestävyys, RFNBO-polttoaineiden sekä unionin tietokantaan liittyvien kohtien osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti lokakuussa 2023 työryhmän selvittämään RED III –direktiivissä säädettyjen kestävyyskriteerien edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Pidämme hyvänä, että lakiluonnos pohjautuu pitkälti työryhmän työhön ja loppuraporttiin.

Maa- ja metsätalousministeriö ei esitä muutoksia lakiluonnoksen yksittäisiin pykäliin. Ministeriö kuitenkin katsoo, että joidenkin pykälien säännöskohtaisissa perusteluissa luvussa 7 olisi tarvetta täsmennyksille. Lausunnon lopussa on lisäksi otettu yleisemmin kantaa muutamiin seikkoihin, jotka liittyvät direktiivin kansalliseen toimeenpanoon.

7 § biologinen monimuotoisuus: Tuemme pykälässä esitettyjä määritelmiä. Luvussa 7 esitettyjen säännöskohtaisten perustelujen osalta pidämme hyvänä, että aarniometsien (old growth forests; vanhat metsät) määrittäminen on sidottu keväällä 2025 annettavaan valtioneuvoston periaatepäätökseen vanhojen metsien määrittelystä. On tärkeää, että jatkossakin sekä aarniometsien että ikimetsien (primary forests) kansalliset kriteerit ovat yhteneväiset toimeenpantaessa eri EU-aloitteita. Uusiutuvan energian direktiivin lisäksi esimerkkejä EU-aloitteista, joissa esiintyy iki- ja/tai aarniometsän käsite ovat EU:n biodiversiteettistrategia, EU:n metsästrategia, metsäkatoasetus, monitorointiasetus ja ennallistamisasetus.

Direktiivin julkaisuvaiheessa sen suomenkielisessä käännöksessä old growth forests on käännetty aarniometsäksi. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä old growth forests:ta käytetään aarniometsän sijaan termiä vanhat metsät. Sekaannusten välttämiseksi perustelutekstissä voisi olla hyvä käyttää aarniometsistä toistuvasti käsitettä *'aarniometsät (vanhat metsät)'* ja toimia vastaavasti ikimetsätermin osalta.

10 § metsäbiomassaa koskeviin kriteereihin on tehty perustellusti RED III-direktiiviä vastaavat muutokset. Pidämme tärkeänä että käytännön toimeenpanossa direktiivissä mainittujen ”käytössä olevien seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelmien” katsotaan sisältävän myös kansallisesti yleisesti käytössä olevat suosikset ja ohjeet sekä myös vapaaehtoisia metsäsertifiointijärjestelmiä. Nämä ohjeet ja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

suositukset varmistavat osaltaan sitä seikkaa, että metsäbiomassojen kestävyyskriteerien vaatimusten katsotaan täyttyvän jatkossakin Suomessa maatasolla.

10a§:n maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskevien vaatimusten osalta edellisen eli RED II-direktiivin kansallisen toimeenpanon yhteydessä oli jäänyt puutteelliseksi kohta, joka liittyy vaatimuksia LULUCF-sektorin päästöjä koskevan näytön esittämistä. Tässä lakiluonnoksessa on esitetty, että pykälän 1. momentin kohtaan 3 tehdään em. lisäys. Pykälän täydennyksen sanamuoto ei siten ole peräisin RED III- direktiivin muutoksista, vaan teksti on ollut olemassa jo edellisessä RED II-direktiivissä. Väärinkäsitysten välttämiseksi se, että kyse on em. täydennyksestä olisi hyvä tuoda selkeämmin ilmi myös säädöskohtaisissa perusteluissa. Lisäksi perusteluissa olisi hyvä korostaa, että pykälään esitetty täydennys muodostaa edelleen nykyistä kestävyyslain kirjausta vastaavan kokonaisuuden, jossa tarkastellaan kriteerin täyttymistä joko maatasolla tai sitä alemmalla tasolla. Pykälän perusteluista tämä vaihtoehtoisuus maatason ja hankinta-alueen välillä ei kuitenkaan käy selkeästi ilmi. Asiaa voisi kuvata selkeämmin lisäämällä eteen sana 'tai' (TAL "3) *soveltaa korjuualueella...* "

4§ määritelmistä: Esitykseen on lisätty 4§ määritelmiin kaksi uutta määritelmää: Plantaasin ja metsän uudistamisen määritelmät. Jälkimmäistä ei oltu tuotu kestävyyslakiin RED II päivityksen yhteydessä. Määritelmä on merkityksellinen erityisesti metsäbiomassan maatason kriteerien täyttymisen arvioinnissa, eli riskipohjaisen mallin täyttymisen edellytys maatasolla on, että metsänuudistamisvelvoite löytyy kansallisesta lainsäädännöstä. Määritelmä tulee sellaisenaan RED III -direktiivin 2 artiklan 31 kohdasta: *"Metsän uudistamisella tarkoitettaisiin metsäpuuston palauttamista luontaisin tai keinotekoisin keinoin sen jälkeen, kun aiempi puusto on hakattu tai se on hävinnyt luonnollisista syistä".* RED III-direktiiviin sisältyvä määritelmä eroaa jossain määrin kansallisesta metsän uudistamisen määrittelystä metsälaissa. Perusteluissa olisi hyvä mainita, että kansallisesti metsänuudistamisesta säädetään metsälaissa (1093/1996).

Lisäksi kiinnitimme huomiota siihen, että aiemmin kuivattamattomien turvemaiden **uudisojitusta koskeviin säädöskohtaisiin perusteluihin** (9§) voisi olla perusteltua lisätä nykytilan kuvausta vastaavasti kuin on tehty esim. 10§ osalta. Uudisojittaminen on ollut Suomessa vähäistä direktiivissä asetetun vuosi-ajan eli vuoden 2008 jälkeen. Lisäksi Suomessa on ollut vuoden 2012 alusta lähtien vesilain nojalla ilmoitusvelvollisuus vähäistä suuremmista ojituksista. Kolmanneksi sertifiointijärjestelmissä (mm. PEFC) on edellytetty, että luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia soita ei uudisojiteta. Nämä kolme seikkaa tarkoittavat, aiemmin kuivattamattoman turvemaan no-go alue kriteeri täytyisi metsäbiomassalla on lähtökohtaisesti todennäköisyydeltään pieni. Tätä seikkaa voisi harkita kuvattavan tarkemmin ko. pykälän perusteluissa. Lisäksi direktiivissä puhutaan käsitteestä aiemmin kuivattamattoman turvemaiden kuivatus, ja termiä aiemmin kuivattamaton tulisi selkeyden vuoksi korostaa myös pykälän 9§ sanamuodoissa.

Ministeriöllä ei ole huomioita **maatalousbiomassakriteereitä** koskeviin täydennyksiin. **Kaskadiperiaatteen** osalta pidämme hyvänä että kaskadiperiaatteesta säädetään vain tukijärjestelmiin liittyen, kuten direktiivi vaatii.

II. Muita havaintoja ja näkökohtia

Työryhmäraportin valmistelun yhteydessä käytyjen keskustelujen pohjalta maa- ja metsätalousministeriö yhtyy toimijakentän esiin nostamaan huoleen Energiaviraston resurssoinnista sekä toiminnanharjoittajille mahdollisesti syntyvistä haitoista jos **toiminnanharjoittajien kestävyysjärjestelmien hyväksyntä** viivästyisi. HE:n perusteluissa ei ole esitetty arvioita siitä, kuinka kauan nykyisen lain aikana järjestelmän hyväksymishakemusten käsittely on kestänyt Energiavirastossa, eikä arviota siitä millä aikataululla uuden lain nojalla laitosten uudet kestävyysjärjestelmähakemukset ja muutoshakemukset pystyttäisiin käsittelemään. Ottaen huomioon sekä Energiaviraston resurssit että todentajien määrät Suomessa, tulisi harkita myös sitä, että Energiavirasto käyttäisi direktiivissä annettua pienempien laitosten poikkeusta. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että pienemmillä toimijoilla harvennettaisiin laituskäyntejä. Direktiivin artikla 30.6 antaa jäsenmaalle mahdollisuuden säätää kevennetystä tavasta todentaa artiklan 29 kestävyyskriteerien ja kasvihuonekaasurajojen tähtyminen 7,5 – 20 MW tehoisten laitosten osalta. Huomionarvoista on myös se, että komissioltta on odotettavissa ohjeistusta asiaan vasta myöhemmin tänä vuonna.

Lopuksi MMM korostaa, että toimeenpanon keskeisenä tavoitteena tulee olla jatkossakin kestävyyskriteerien arvioinnin varmistaminen maatasolla eli **maatason riskinarviointiin perustuen**. Tämä tarkoittaa, että kansallisella lainsäädännöllä ja käytössä olevilla seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelmillä varmistuu riskipohjaisen mallin täyttyminen Suomessa, eikä toimijoiden tarvitse todentaa kestävyysliittymiä yksittäisiä seikkoja erikseen hankinta-alueella, eikä etenään yksittäisen korjuukohteen tasolla. On myös olennaista, että kansallisesti esim. Energiaviraston ohjeistuksissa ei edellytetä yksityiskohtaisempaa kestävyysraportointia kuin mitä direktiivi tosiasiallisesti edellyttää. Pitäytyminen direktiiviin kirjatulla vaatimustasolla on tärkeää, jotta toiminnanharjoittajille ei luoda tarpeettomasti ylimääräistä hallinnollista taakkaa.

Toiminnanharjoittajien suunnasta on esitetty myös toive, että Suomen ei tulisi kiirehtiä myöskään 37 a §:n toimeenpanon osalta. Pykälä käsittelee tietojen kirjaamista tietokantaan toimeenpanossa tavalla, joka voisi lisätä toimijoille tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Asiaa koskevaa delegoitua säädöstä valmistellaan parhaillaan komissiossa, joten se mitä vaatimuksia tietojen kirjaamiselle tosiasiallisesti tullee asettamaan ei ole tällä hetkellä vielä tarkalleen tiedossa. Komissiossa on samanaikaisesti tavoitteena karsia ylimääräistä raportointia ja hallinnollista taakkaa. Siten pidämme toivottavana, että 37 a §:n toimeenpanossa Suomessa harkitaan sallittujen siirtymäaikojen hyödyntämistä.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Tuula Packalen

Neuvotteleva virkamies

Kaisa Pirkola

Liitteet

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi Lausuntopalvelu

VN/12439/2023-MMM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: